

ਪਉੜੀ ਵਾਰ ਭਾਵ:**ਪਉੜੀ ੫**

- ਪਰਮਾਤਮਾ ਧੁਰ ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਨਾਮ ਵਿਚ ਜੁੜਦੇ ਹਨ। ਨਾਮ ਦੀ ਬਰਕਤ ਨਾਲ ਕਾਮ ਆਦਿ ਪੰਜੇ ਵੈਰੀ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮਕ ਅਨੰਦ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪਉੜੀ ੪੦

- ਆਤਮਕ ਅਨੰਦ ਦੇ ਲਛਣ: ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮਕ ਅਨੰਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਭਟਕਣਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚਿੰਤਾ-ਝੋਰੇ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਦੁਖ, ਵਿਕਾਰ, ਕਲੇਸ਼ ਉਸ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ। ਅਨੰਦ ਦੀ ਇਹ ਅਵਸਥਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਉੱਚੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਪਰਤਖ ਦਿਸਦਾ ਹੈ।

Meanings of select words (ਚੋਣਵੇਂ ਅਖਰਾਂ ਦੇ ਅਰਥ)

Word	Transcription	Pañjābī Meaning	English Meaning
ਪੰਚ ਸਬਦ	pañc sabad	ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ, ਅਨਹਦ ਸਬਦ	Best
ਘਰਿ	ghari	ਹਿਰਦੇ ਘਰ ਵਿਚ	In the heart
ਕਲਾ	kalā	ਸਤਿਆ, ਪਾਰਸ-ਕਲਾ	Powers of a touchstone
ਕੰਟਕੁ	kaṇṭaku	ਕੰਡੇ ਵਾਂਗ ਚੁਭਣ ਵਾਲਾ, ਦੁਖਦਾਈ	Piercing
ਕਰਮਿ	karami	ਭਾਗ ਵਿਚ, ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ	Share
ਮਨੋਰਥ	manorath	ਮਨ ਇਛੇ ਸੰਕਲਪ	Wishes
ਵਿਸੁਰੇ	visūre	ਝੋਰੇ, ਫਿਕਰ	Anxieties, worries
ਸੰਤਾਪ	santāp	ਕਲੇਸ਼/ ਬਦ-ਦੁਆ	Curse
ਸਰਸੇ	sarase	ਪਰਸਨਤਾ	Happiness
ਪੁਨੀਤ	punīt	ਪਵਿਤਰ	Pious
ਬਿਨਵੰਤਿ	binvanti	ਬੇਨਤੀ	Request

Definitions

- ਨਾਂਵ: ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ, ਜਾਨਵਰ, ਥਾਂ, ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਖਿਆਲ ਬਾਰੇ ਦਸੇ, ਉਸਨੂੰ ਨਾਂਵ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
ਜਿਵੇਂ: ਦਿਲਾਵਰ, ਕਾਲੂ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਖੰਡਾ, ਖੁਸ਼ੀ...
- ਕਿਰਿਆ: ਜਿਹਨਾਂ ਅਖਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਿਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
ਜਿਵੇਂ: ਉਹ ਕਪੜੇ ਧੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਧੋ(ਣਾ) ਕਿਰਿਆ ਹੈ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ: ਜਿਹੜੇ ਅਖਰ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਦਾ ਗੁਣ, ਔਗੁਣ ਜਾਂ ਸੁਭਾ ਦਸਣ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
ਜਿਵੇਂ: ਰਤਨ ਕੌਰ ਨੇ ਨੀਲਾ ਸੂਟ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਨੀਲਾ, ਸੂਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ।
- ਸੰਬੰਧਕ: ਜਿਹੜੇ ਅਖਰ ਵਾਕ ਵਿਚ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਨਾਲ ਲਗ ਕੇ ਵਾਕ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰੂਪ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਭਾਵ-ਪੂਰਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
ਜਿਵੇਂ: ਦਾ, ਦੇ, ਦੀ, ਨੂੰ, ਤੋਂ, ਵਿਚ, ਨਾਲ ਆਦਿ।

Answers to worksheets (ਜੁਆਬ)**Worksheet 1**

- ਵਿਚਕਾਰ
- ਉੱਪਰ
- ਦੁਆਲੇ
- ਵਿਚ
- ਨਾਲ
- ਚੁਫੇਰੇ
- ਉੱਪਰਲੇ
- ਵਿਖੇ
- ਹੇਠ
- ਦੌਰਾਨ

Worksheet 2

- ਬਹੁਤ (ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)
- ਹੁਣ (ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)
- ਲਾਲ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)
- ਕੁਝ (ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)
- ਜਰੂਰ (ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)
- ਸਾਡਾ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)
- ਜਰਾ ਕੁ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)
- ਪੰਜ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)
- ਤੇਜ਼ (ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)
- ਕਿਹੜਾ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ)

Worksheet 1

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕ ਢੁਕਵੇਂ ਸੰਬੰਧਕ ਭਰ ਕੇ ਪੂਰੇ ਕਰੋ:

ਸੰਬੰਧਕ: ਉੱਪਰ, ਵਿਖੇ, ਉੱਪਰਲੇ, ਵਿਚਕਾਰ, ਵਿਚ, ਦੁਆਲੇ, ਨਾਲ, ਚੁਫੇਰੇ, ਦੌਰਾਨ, ਹੇਠ

੧. ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਰੁਖਾਂ ਦੇ _____ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।
੨. ਮੈਂ ਮੰਜੇ _____ ਬੈਠ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ।
੩. ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ _____ ਸਰੋਵਰ ਬਣਿਆ ਹੈ।
੪. ਚੂਹਾ ਬਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲੁਕਦਾ ਆਪਣੀ ਖੁਡ _____ ਵੜ ਗਿਆ।
੫. ਸਾਡਾ ਘਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ _____ ਹੈ।
੬. ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਦੇ _____ ਰੁਖ ਲਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।
੭. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿਚ _____ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
੮. ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਐਤਕੀ, ਵੈਸਾਖੀ ਦਾ ਪੁਰਬ ਦਮਦਮਾ ਸਹਿਬ _____ ਮਨਾਵਾਂਗੇ।
੯. ਮੇਰੀ ਬਿੱਲੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਦੇ _____ ਬੈਠਦੀ ਹੈ।
੧੦. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ _____ ਵਡਮੁੱਲਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ।